

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BÜLTENİ

TEMMUZ, AĞUSTOS, EYLÜL 2025 / SAYI: 33

İÇİNDEKİLER

DÜNYADAN HABERLER

03

- İklim Krizinin Simgesi: Dünyanın En Büyük Buz Dağı Küçüldü 03
- İngiltere’de “Sahte Sonbahar”: Kuraklık Doğayı Altüst Ediyor 04
- Şehirde “Mini Godzilla” Sürprizi: Bangkok’ta Dev Kertenkele Patlaması 04
- Afrika’da Kadınlar Elektrikli Motosikletlerle Yola Çıkıyor 05
- Tuz ve Tatlı Suyun Gücü: Japonya’dan Yenilenebilir Enerjide Yeni Adım 06
- AB Mahkemesinden Önemli Karar: Nükleer ve Doğalgaz “Yeşil” Yatırım Sayılacak 06
- Geleceğin Yeşil Şehirleri: Sürdürülebilirlikte Öncü 7 Kent 07

TÜRKİYE’DEN HABERLER

08

- Teknosa, TSRS Uyumlu İlk İklim Raporunu Yayınladı 08
- Gökçeada Fosil Yakıta Veda Ediyor: İklimsa’dan Tam Destek 08
- Türkiye Yeni Su Yılına Şiddetli Kuraklıkla Giriyor 09
- Türkiye’de Yangın Riskinde İklim Değişikliği Etkisi 09

%30 DAHA FAZLA AĞAÇ=1,16 MİLYON DAHA AZ ÖLÜM

10

İKLİMFLASYON: İKLİM KRİZİ SOFRALARDAKİ FİYATLARI YÜKSELTİYOR

11

İKLİM DOSTU ADIMLARIN ETKİSİNİ YANLIŞ ANLIYORUZ

12

OTOMOTİV SEKTÖRÜ KARBON NÖTRLÜĞE NASIL UYUM SAĞLAYACAK?

13

KAYNAKÇA

14

Dünyadan Haberler

İklim Krizinin Simgesi: Dünyanın En Büyük Buz Dağı Küçüldü

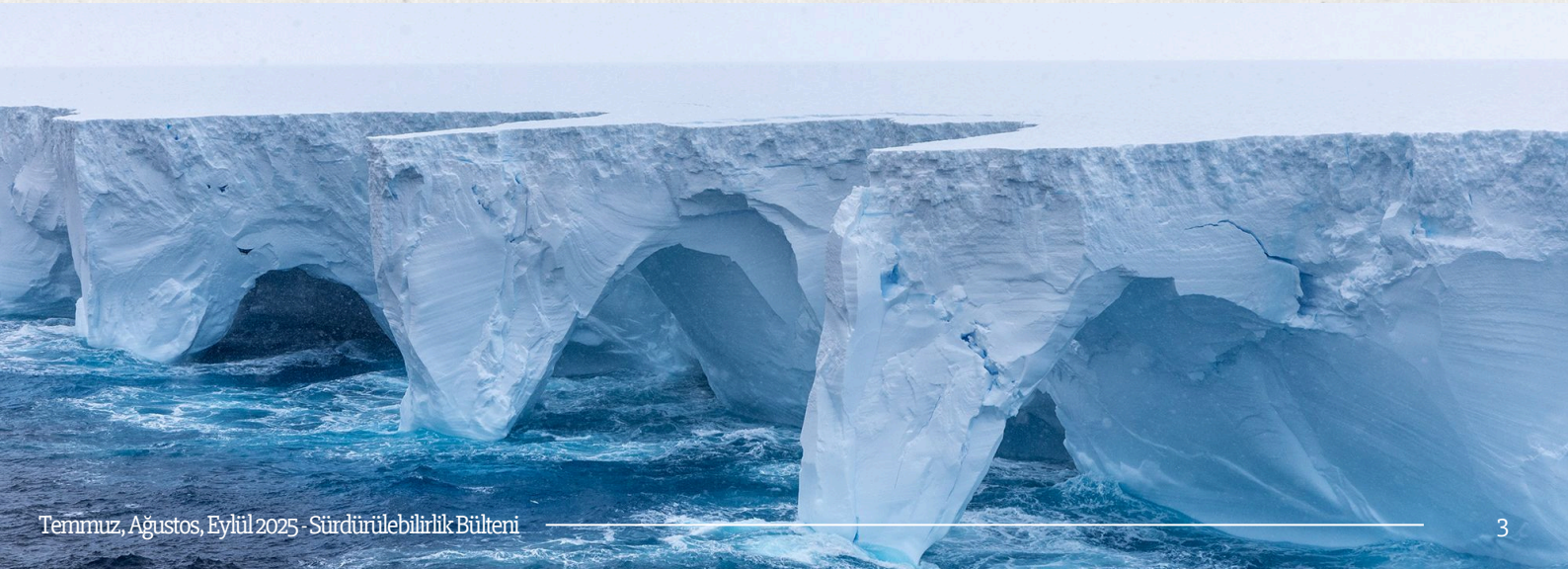
Dünyanın en büyük buz dağı olarak bilinen A23a, hızla parçalanarak “en büyük” unvanını kaybetti ve yaklaşık 1700 km²’lik alanıyla Londra büyüklüğüne indi. İngiliz Antarktika Araştırmaları Enstitüsü’nden bilim insanı Dr. Andrew Meijers, buz dağının parçalanma sürecinin giderek hızlandığını, baharın gelmesi ve sıcak sulara doğru ilerlemesiyle artık küçük parçalara ayrılarak takip edilemez hale gelebileceğini belirtti.

1997’den bu yana buz sahanlıklarının 6 trilyon ton buz kaybettiğini hatırlatan uzmanlar, bu kayıpların deniz seviyesini henüz doğrudan etkilemese de ileride büyük buzulların kopuşunu hızlandırabileceği ve uzun vadede 2 metreyi aşan deniz seviyesi artışına yol açabileceği uyarısında bulunuyor.

Araştırmacılar ayrıca A23a’nın saldırdığı devasa miktardaki tatlı suyun Güney Georgia çevresindeki deniz yaşamını önemli ölçüde etkileyebileceğini ve iklim değişikliğiyle bu tür büyük buz dağlarının daha sık görülebileceğini vurguluyor.

A23a, parçalanmadan önce 4.000 km² alanıyla neredeyse bir İstanbul büyüklüğündeydi.

İNGİLTERE'DE "SAHTE SONBAHAR": KURAKLIK DOĞAYI ALTÜST EDİYOR

İngiltere'nin Northumberland bölgesindeki East Allen Nehri, kurak ve sıcak geçen yazın ardından adeta tanınmaz hale geldi. Normalde coşkun akan nehir, bu yıl öylesine küçüldü ki insanlar karşıdan karşıya yürüyebiliyor. Yosun ve kara yosunu kaplı kayalar kuruyup çatlamış, kökler açığa çıkmış, göletler ise oksijeni tükenen balıkların sığındığı durgun su birikintilerine dönüşmüş durumda. Bölge bu yaz dört ayı sıcak hava dalgası yaşadı ve ağaçlar sonbaharı beklemeden yapraklarını dökmeye başladı. Uzmanlara göre bu durum "sahte sonbahar" olarak adlandırılıyor; yaprak dökümü azalan gün ışığından değil, aşırı sıcaklık ve kuraklık stresinden kaynaklanıyor.

Bu olağan dışı mevsim kayması yalnızca bitkileri değil, hayvanları da olumsuz etkiliyor. Kuşlar ve memeliler, kışa hazırlanırken ihtiyaç duydukları besin kaynaklarını bulmakta güçlük çekiyor.

Meyvelerin küçük ve kuru kalması, fındık ve cevizlerin erkenden dökülmesi besin zincirini zorluyor. Kış uykusuna hazırlanan türler yeterli yağ depolayamadan zor bir döneme girecek. Böylece hem ekosistemdeki denge bozuluyor hem de bölgedeki yaşam koşulları giderek ağırlaşıyor.

ŞEHİRDE "MİNİ GODZİLLA" SÜRPRİZİ: BANGKOK'TA DEV KERTENKELE PATLAMASI

Bangkok'un ünlü Lumpini Parkı, artık yalnızca koşucuların değil, yüzlerce Asya su kertenkelesinin de evi. Yaklaşık 400 bireyden oluşan bu dev kertenkele nüfusu, şehrin kanallarında, yollarda ve ağaçlarda rahatça dolaşıyor. Eskiden kültürel olarak olumsuz çağrışımları olan bu hayvanlar, sosyal medyada viral videoların etkisiyle turistlerin ve yerel halkın ilgisini çekiyor.

Uzmanlara göre şehirleşme ve ekosistem değişimi, bu türlerin insanlarla daha yakın temas kurmasına neden oluyor. Su kertenkeleleri çöp ve hayvan leşlerini temizleyerek ekosisteme katkı sağlasa da, sayılarının artması kaza risklerini ve insan-hayvan çatışmalarını da beraberinde getiriyor. Bangkok yönetimi, park nüfusunu kontrol altında tutmaya çalışırken, aynı zamanda bu hayvanların kentin biyolojik çeşitliliğinin bir sembolü haline geldiğini vurguluyor.

Afrika’da Kadınlar Elektrikli Motosikletlerle Yola Çıkıyor

Kampala’nın sabah trafiğinde sessizce ilerleyen elektrikli motosikletlerin direksiyonunda artık kadınlar da var.

Elektrikli motosikletler, hem kadınlara yeni iş kapıları açıyor hem de şehirlerin en büyük sorunlarından biri olan hava kirliliğine çözüm sunuyor. Afrika genelinde 20 milyondan fazla motosiklet bulunuyor ve çoğu benzinle çalışarak zararlı gazlar salıyor. Kampala’da yapılan bir araştırma, yalnızca dört yılda hava kirliliğinin 7 binden fazla erken ölüme neden olduğunu ortaya koydu. Elektrikli motosikletler ise egzoz salımı yapmadıkları için şehirlerin havasını temizlemeye katkı sağlıyor.

Uganda ve Kenya’da yürütülen yeni programlar sayesinde yüzlerce kadın, elektrikli motosiklet kullanımı, tamiri ve güneş enerjisi altyapısı gibi alanlarda eğitim aldı. Bu sayede daha önce yalnızca erkeklerin hâkim olduğu motosiklet taksi şoförlüğü ve bakım işleri kadınlar için de erişilebilir hale geliyor.

Elektrikli motosikletlerin sağladığı ekonomik avantajlar da dikkate değer. Sürücüler, yakıtlı araçlara kıyasla yılda yaklaşık 500 dolar tasarruf ediyor. Bu durum, özellikle geçim sıkıntısı yaşayan kadınlar için büyük bir destek oluşturmuyor.

Tuz ve Tatlı Suyun Gücü: Japonya'dan Yenilenebilir Enerjide Yeni Adım

Fukuoka şehri, dünyanın en sıra dışı enerji kaynaklarından birine ev sahipliği yapmaya başladı. Japonya'nın açtığı ilk **ozmotik enerji tesisi**, tatlı su ile deniz suyunun doğal etkileşiminden elektrik üretiyor. Yılda yaklaşık 880 bin kilovatsaatlik kapasiteye sahip tesis, kentin tuzdan arındırma merkezine enerji sağlayacak. Bu üretim miktarı, birkaç yüz hanenin yıllık tüketimini karşılamaya eş değer.

NASIL ÇALIŞIYOR?

Sistemin arkasında aslında doğanın çok basit bir ilkesi var: **ozmos**. Yarı geçirgen zarın bir yanında tatlı su, diğer yanında tuzlu su bulunuyor. Su, yoğunluğu dengelemek için tuzlu tarafa doğru geçiyor. Bu akış, basınç yaratıyor ve türbinler aracılığıyla elektriğe dönüştürülüyor. Böylece rüzgâr veya güneşe ihtiyaç duymadan, günün her saati kesintisiz enerji elde edilebiliyor.

Enerji üretiminin sürekliliği, ozmotik gücü diğer yenilenebilir kaynaklardan ayırıyor. Güneşin olmadığı gece saatlerinde ya da rüzgârın kesildiği anlarda dahi sistem çalışmaya devam ediyor. Bu da gelecekte enerji sepetinde daha istikrarlı bir yer edinmesi anlamına geliyor.

AB Mahkemesinden Önemli Karar: Nükleer ve Doğalgaz “Yeşil” Yatırım Sayılacak

Avrupa Birliği'nde yeşil yatırımlar için belirlenen sürdürülebilirlik sınıflandırmasıyla ilgili önemli bir karar açıklandı. Avrupa Adalet Divanı Genel Mahkemesi, nükleer enerji ve doğal gaz yatırımlarının “çevresel olarak sürdürülebilir” kabul edilmesine yönelik düzenlemenin hukuka uygun olduğuna hükmetti. Bu karar, nükleer ve gaz projelerine yüz milyarlarca avroluk özel yatırım akışının önünü açabilir. AB Komisyonu, kararın sürdürülebilirlik kriterlerinin yasal çerçeveye uygunluğunu teyit ettiğini ve bu sayede 2050 iklim nötr hedefi için yenilenebilir enerjiye geçiş sürecinin hızlanabileceğini belirtti.

Karara Avusturya ve Lüksemburg itiraz ederek bunun “greenwashing” yani iklim açısından zararlı teknolojilere yeşil etiket verilmesi anlamına geldiğini savundu. Öte yandan Fransa, Polonya ve Finlandiya gibi ülkeler nükleer enerji yatırımlarını destekleyerek kararın arkasında duruyor.

Bu gelişme, Avrupa'da hangi teknolojilerin gerçekten “yeşil” sayılması gerektiğine dair tartışmaları yeniden gündeme taşıyor. Karar bir yandan enerji dönüşümünde nükleer ve doğal gazın köprü rolünü vurgularken, diğer yandan bu teknolojilerin uzun vadeli çevresel riskleri ve atık yönetimi konularında endişeleri gündemde tutuyor. Karar, hangi enerji kaynaklarının gerçekten “yeşil” sayılması gerektiği konusunda Avrupa'da süren tartışmaları daha da alevlendirmiş durumda.

Geleceğin Yeşil Şehirleri: Sürdürülebilirlikte Öncü 7 Kent

İklim değişikliği, kirlilik ve biyolojik çeşitlilik kaybı şehirlerimizi her geçen gün daha büyük bir baskı altına alırken, bazı kentler bu krizlere karşı cesur adımlar atıyor. Yedi şehir, kentsel sürdürülebilirlikte hayata geçirdikleri yenilikçi uygulamalarla öne çıkarak bu yılki Yeşil Şehir Ödülleri'nde finale kaldı. Bu şehirler, yeşil alanlarını genişleterek, karbon salımlarını azaltarak, atıklarını döngüsel ekonomiye dahil ederek ve vatandaşlarını sürece dâhil ederek geleceğin iklim dirençli kentlerine ilham veriyor.

Finalistlerden **Debrecen (Macaristan)**, yeşil alanlarını %16 artırarak şehrin mikro iklimini iyileştirdi, binlerce yeni ağaç dikti ve döngüsel ekonomi alanında örnek uygulamalar başlattı. **Heilbronn (Almanya)**, "2030 Peyzaj Planı" ve "Hareketlilik Konsepti" ile gürültü ve hava kirliliğini azaltmayı, su yönetimini iyileştirmeyi ve vatandaşları karar alma süreçlerine dâhil etmeyi başardı. **Klagenfurt (Avusturya)** ise elektrikli kargo bisikletleri, sürdürülebilir ısıtma projeleri ve ileri atık su arıtma sistemleriyle hem karbon salımını hem de su kirliliğini azaltmayı hedefliyor.

Daha küçük ölçekli şehirler de büyük şehirler kadar iddialı. Hollanda'nın **Assen** kenti, yenilikçi atık toplama sistemleri ve "Tamir Kafeleri" ile döngüsel ekonomiyi günlük yaşamın bir parçası haline getirdi. İspanya'nın **Benidorm** kenti, sıcak hava dalgalarına rağmen su tüketimini %18 azaltıp yeniden kullanım oranını %36'ya çıkardı. Fransa'nın **Saint-Quentin** şehri tarım kaynaklı amonyak emisyonlarını düşürerek hava kalitesinde kayda değer bir iyileşme sağladı, ayrıca dijital ödül sistemleriyle vatandaşlarını geri dönüşüme teşvik ediyor. **Siena (İtalya)** ise kişi başına 28 m² yeşil alan sağlayarak ve belediye atıklarının %61'ini geri dönüştürerek sürdürülebilirlikte etkileyici bir performans sergiliyor.

Türkiye’den Haberler

Teknosa, TSRS Uyumlu İlk İklim Raporunu Yayınladı

Teknosa, 2024 yılına ilişkin iklim değişikliği ile mücadele ve uyum performansını açıkladığı ilk TSRS uyumlu raporunu kamuoyuyla paylaştı. Rapor, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından yayımlanan ve 1 Ocak 2024 itibarıyla Türkiye’de zorunlu hale gelen TSRS 2 – İklimle İlgili Açıklamalar standardına tam uyumlu olarak hazırlandı.

Raporda yer alan veriler, Teknosa’nın 1 Ocak – 31 Aralık 2024 tarihleri arasındaki faaliyetlerini kapsıyor. Tüm bilgiler uluslararası kabul görmüş metodolojilerle hazırlanmış ve gerçeğe uygun, temsili ve makul şekilde sunulmuş durumda.

İklimle ilgili finansal açıklamalarda kullanılan para birimi şirketin finansal tablolarıyla tutarlı olarak Türk Lirası (TL) olarak belirlendi. Teknosa, raporda TSRS hükümlerine açık ve koşulsuz uyum beyanında bulundu.

Ayrıca Teknosa, 2025 yılına ait ikinci TSRS raporunu ise hem TSRS 1 - Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgiler hem de TSRS 2 - İklimle İlgili Açıklamalar standartlarına uygun biçimde 2026 yılında yayımlamayı planlıyor.

TSRS: Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları

Gökçeada Fosil Yakıta Veda Ediyor: İklimsa’dan Tam Destek

Teknosa’nın iklimlendirme sektöründeki öncü markası İklimsa, Gökçeada Belediyesi’nin hayata geçirdiği “yeşil ve atıksız ada modeli”ne çevre dostu çözümler ve özel ödeme avantajlarıyla katkı sağlıyor.

İklimsa, 40 yılı aşkın sektör deneyimiyle, fosil yakıtlı sistemler yerine ısı pompası, araç şarj istasyonu, batarya sistemleri ve çatı tipi GES gibi yenilenebilir enerji çözümlerini yaygınlaştırıyor. Böylece ada halkı, hem karbon ayak izini azaltıyor hem de enerji bağımsızlığına doğru büyük bir adım atıyor.

Gökçeada’da bilgilendirme faaliyetlerini artıran İklimsa, belediye teşviklerinden yararlanmak isteyen vatandaşlara teknik danışmanlık sağlıyor; ürün seçimi ve uygulama süreçlerinde destek oluyor.

Bu dönüşümle birlikte ada yaşamı köklü bir değişim geçiriyor:

- Kömür taşıma, stoklama ve soba temizliği sona eriyor.
- GES çatı uygulamalarıyla ada halkı kendi elektriğini üretilip fazlasını sisteme satarak ek gelir elde ediyor.
- Fosil yakıtların azalmasıyla ada havası çok daha temiz hale geliyor.
- Daha konforlu, sağlıklı ve sürdürülebilir bir ada hayatı mümkün oluyor.

İklimsa’nın Gökçeada’daki çalışmaları, Türkiye’nin ilk yeşil ve atıksız ada modeli vizyonunu gerçeğe dönüştürüyor ve ada halkı için yepyeni bir enerji geleceği inşa ediyor.

TÜRKİYE YENİ SU YILINA ŞİDDETLİ KURAKLIKLARLA GİRİYOR

Rekor Sıcaklıklar ve Yağış Eksikliği

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre Ağustos 2024, son 55 yılın en sıcak dördüncü ağustos ayı olarak kaydedildi. Türkiye genelinde ortalama yağış 7,9 mm oldu; bu miktar, 1991-2020 dönemi normallerinin %47 altında ve geçen yılın aynı dönemine göre %43 daha düşük gerçekleşti.

Kuraklık Göstergeleri Alarm Veriyor

- 3 aylık veriler: Yetersiz yağış ve yüksek sıcaklıklar kuraklığı derinleştiriyor.
- 12 aylık veriler: Doğu Karadeniz, Kuzeydoğu Anadolu ve Muğla dışındaki bölgelerde uzun süreli ve şiddetli kuraklık devam ediyor.

Ağustos ayı kuraklık haritası, özellikle İç Anadolu'nun güneyi ile birçok bölgede şiddetli kuraklığın etkili olduğunu ortaya koyuyor. Yaşanan durum; tarımsal, hidrolojik ve ekolojik kuraklıkların da yaygınlaştığını ve etkilerini artırdığını gösteriyor.

Çözüm: Entegre Kuraklık Yönetimi

İklim değişikliğinin etkilerinin artmasıyla birlikte her damla su daha da değer kazanıyor. Uzmanlar, çözüm için şu adımları öneriyor:

- Havza bazında entegre kuraklık yönetim planlarının hazırlanması,
- Yeraltı suları ve su toplama havzalarının korunması,
- Tarımsal sulamada verimli tekniklerin (örneğin damla sulama) yaygınlaştırılması,
- Toplum genelinde su tasarrufu bilincinin güçlendirilmesi.

TÜRKİYE'DE YANGIN RİSKİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ETKİSİ

2025'te Türkiye'de 5.832 yangın çıktı, 70 bin hektar orman kül oldu ve atmosfere yaklaşık 4,5 milyon ton karbondioksit salındı. World Weather Attribution'ın analizine göre, bu yaz yangınları körükleyen sıcak, kuru ve rüzgarlı hava koşulları, iklim değişikliği nedeniyle 10 kat daha olası ve %22 daha şiddetli hale geldi. Kış yağışlarının %14 azalması ve buharlaşmanın 18 kat artması, ormanların nemini hızla kaybetmesine ve yaz aylarında daha tutuşabilir hale gelmesine yol açtı. Kuzeyli Etezyen rüzgârlarının daha güçlü esmesi, yangınların kontrol altına alınmasını daha da zorlaştırıyor.

Bu tablo sadece Türkiye'ye özgü değil. 2025 yazı Avrupa tarihinin en kötü yangın sezonu oldu; İspanya'daki yangınların büyük kısmı yıldırımlardan kaynaklandı. Kanada'da normalin iki katı orman alanı yandı. ABD'nin batısında yapılan modellemeler, yıldırım kaynaklı yangınların gelecekte %98 oranında artacağını ve buna bağlı duman kirliliğinin 2050'ye kadar yılda 20 binden fazla ölüme yol açabileceğini öngörüyor.

Uzmanlar, sadece söndürme kapasitesini artırmanın yeterli olmadığını; yakıt yükünün azaltılması, yerel gözetim ağlarının güçlendirilmesi, kırsalda yaşayanların yangınlara ilk müdahalede yeniden etkin hale getirilmesi ve arazi yönetiminin iklim değişikliği dikkate alınarak güncellenmesi gerektiğini vurguluyor.

%30 DAHA FAZLA AĞAÇ = 1,16 MİLYON DAHA AZ ÖLÜM

Şehirlere daha fazla ağaç dikilmesinin yalnızca estetik bir değer taşımadığını, aynı zamanda hayat kurtarabileceğini ortaya koyan kapsamlı bir araştırma yayınlandı. Monash Üniversitesi'nden bilim insanlarının yaptığı modelleme çalışmasına göre, kentsel alanlardaki bitki örtüsünün yüzde 30 artırılması, 2000-2019 yılları arasında sıcaklık kaynaklı ölümlerin üçte birinden fazlasını önleyebilirdi. Araştırma, yeşil alanların günlük sıcaklıkları düşürme etkisini ve ısı-ölüm ilişkisini aynı anda inceleyen ilk çalışma olma özelliğini taşıyor.

Isıya bağlı ölümler, insan kaynaklı iklim değişikliğinin en ciddi halk sağlığı tehditlerinden biri haline geldi. Yüksek sıcaklıkların her yıl yarım milyon ölüme yol açtığı, bu ölümlerin küresel toplamın %0,91'ini oluşturduğu hesaplanıyor. Araştırma ekibi, iklim türü, şehirlerin sosyoekonomik durumu ve demografik yapısı gibi faktörlere bağlı olarak yeşil alan artışının etkisinin değiştiğini, ancak genel olarak bitki örtüsünün yüzeyleri gölgelendirmesi, güneş radyasyonunu yansıtması ve buharlaşmayı artırarak hava sirkülasyonunu iyileştirmesi sayesinde ortam sıcaklıklarını düşürdüğünü belirtiyor. Böylece aşırı sıcağa maruz kalan kişi sayısı azalıyor.

Çalışmada bitki örtüsü seviyesinin %10, %20 ve %30 artırılmasının günlük ortalama sıcaklıkları sırasıyla 0,08°C, 0,14°C ve 0,19°C düşüreceği belirlendi. Bu senaryolarda sırasıyla 0,86 milyon, 1,02 milyon ve 1,16 milyon ölüm önlenebilirdi. Avrupa'da tek başına 396 bin, Asya'da ise 528 bin hayat kurtarılmış olabileceği hesaplandı.

Yeşil alanların çoğaltılması yalnızca sıcaklıkla ilgili riskleri azaltmakla kalmıyor; ruh sağlığına iyi geliyor, sosyal etkileşimi ve fiziksel aktiviteyi artırıyor, hava kirliliğini azaltarak genel refaha katkı sağlıyor. Uzmanlar, kent planlamasında yeşil altyapının öncelikli bir unsur haline gelmesi gerektiğini, aksi halde iklim değişikliğinin etkileri şiddetlendikçe sıcaklığa bağlı ölümlerin özellikle 2090'larda Kuzey Avrupa'da ölümlerin %2,5'ine, Güneydoğu Asya'da ise %16,7'sine kadar çıkabileceğini belirtiyor.

İklimflasyon: İklim Krizi Sofralardaki Fiyatları Yükseltiyor

İklim değişikliği artık sadece çevre gündemini değil, market raflarındaki fiyat etiketlerini de etkiliyor. “İklimflasyon” olarak adlandırılan bu olgu, aşırı sıcaklıklar, kuraklıklar, seller ve orman yangınları gibi iklim kaynaklı olayların gıda üretimini düşürmesi ve fiyatları artırması anlamına geliyor.

Son yıllarda dünya genelinde gıda fiyatları, iklim krizinin etkilerini doğrudan yansıtıyor. 2024’te Fildişi Sahili ve Gana’daki aşırı sıcaklar kakao üretimini çökertti ve küresel kakao fiyatları %280 arttı.

Aynı yıl Hindistan’da yaşanan sıcak hava dalgaları soğan ve patates fiyatlarında %80’lik bir artışa yol açtı. ABD’nin Arizona ve Kaliforniya eyaletlerinde 2022’deki kuraklık sebze fiyatlarını %80’e varan oranlarda yükseltti. Avrupa’da da tablo farklı değil.

Akdeniz havzasında zeytin, narenciye ve sebze üretiminde ciddi düşüşler yaşanırken, AB’de tarımsal kayıpların 2050’ye kadar yıllık ortalama %66 artması bekleniyor. İngiltere’de bu yıl saman üretimi %50 düştü, çiftçiler hayvanlarını besleyemedikleri için satışa çıkarmak zorunda kaldı.

Uzmanlara göre bu durum sadece geçici fiyat dalgalanmalarıyla sınırlı değil. Aşırı sıcaklıkların tetiklediği fiyat artışları 12 aya kadar sürebiliyor ve 2050’ye kadar gıda fiyatlarının %30-35 artabileceği öngörülüyor. Bu da özellikle gelirinin büyük bölümünü gıdaya harcayan haneler için ciddi bir yük anlamına geliyor.

İklimflasyon, sağlıklı beslenme alışkanlıklarını da tehdit ediyor. Araştırmalar, fiyat artışları dönemlerinde insanların ilk olarak taze meyve ve sebze tüketimini azalttığını gösteriyor. Bu eğilim uzun vadede obezite, tip 2 diyabet, kalp hastalıkları ve hatta ruh sağlığı sorunları gibi halk sağlığı risklerini artırabilir.

Bilim insanları, bu yapısal fiyat artışını durdurmanın tek yolunun sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklime dirençli tarımsal uygulamaların yaygınlaştırılması olduğunu vurguluyor.

İKLİM DOSTU ADIMLARIN ETKİSİNİ YANLIŞ ALGILIYORUZ

Ulusal Bilimler Akademisi'nin yeni araştırması, insanların iklim değişikliğine etki eden bireysel tercihleri değerlendirirken sistematik yanılgılara düştüğünü ortaya koyuyor. Çalışmada, katılımcılar günlük yaşamda alınabilecek çok sayıda eylemi iklim üzerindeki etkilerine göre sıraladı. Bulgular, en yüksek etkili eylemlerin çoğu kişi tarafından olduğundan daha az önemli bulunduğunu, düşük etkili eylemlerin ise olduğundan daha kritik sanıldığını gösterdi.

Özellikle uçak yolculuklarından kaçınmak ve yenilenebilir elektrik kullanmak gibi karbon ayak izini ciddi ölçüde azaltan adımlar, katılımcılar tarafından hafife alındı.

Buna karşılık geri dönüşüm yapmak, ampulleri değiştirmek veya enerji tasarruflu cihaz kullanmak gibi daha görünür fakat etkisi sınırlı eylemler en çok önem atfedilenler arasında yer aldı.

Bu durumun arkasında, uzun yıllardır kamu kampanyaları ve reklamların geri dönüşüm gibi günlük, somut eylemleri öne çıkarması ve insanların zihninde bu davranışların iklimle mücadelede en kritik araçlar olduğu algısının oluşması yatıyor.

Oysa uçak yolculukları, enerji tercihlerimiz ve ulaşım biçimlerimiz gibi görünmeyen ya da daha az fark edilen karbon kaynakları, toplam emisyonun çok daha büyük bir kısmını oluşturuyor.

Araştırma ayrıca, doğru bilgiye erişildiğinde insanların davranış niyetlerinin değiştiğini ortaya koyuyor. Katılımcılar, etkili eylemleri öğrendikten sonra önceliklerini yeniden şekillendirdi ve daha büyük etki yaratacak tercihlere yönelmeye istekli olduklarını belirtti. Bu durum, iklim iletişiminin doğru önceliklendirme ve farkındalık stratejileriyle desteklenmesi gerektiğini gösteriyor.

Bulgular, iklim krizinde bireysel katkıların en fazla etkiyi yaratacak alanlara kaydırılması için iletişim ve eğitim çalışmalarının yeniden tasarlanmasının önemini vurguluyor. Günlük hayatımızda en görünür eylemler yerine, en yüksek karbon azaltım potansiyeline sahip seçimlere odaklanmak, kolektif iklim eyleminin başarısı için kritik görülüyor.

Otomotiv Sektörü Karbon Nötrlüğe Nasıl Uyum Sağlayacak?

Avrupa Birliği, 2050’de karbon nötr bir ekonomi hedefliyor ve bu yolculukta ulaştırma sektörü kritik bir rol oynuyor. Karayolu taşımacılığı, AB’nin toplam sera gazı emisyonlarının yaklaşık dörtte birini oluşturuyor. Bu nedenle Avrupa Komisyonu, Yeşil Mutabakat kapsamında önemli bir karar aldı: 2035’ten itibaren içten yanmalı motorlu yeni araç satışları durdurulacak. Bu karar, yalnızca iklim değişikliğiyle mücadelede değil, aynı zamanda hava kirliliğinin azaltılmasında da dev bir adım anlamına geliyor. Ancak otomotiv sektörü için bu, köklü bir dönüşüm demek. Yüzyılı aşkın süredir hakim olan içten yanmalı motor teknolojisi yerini elektrikli ve alternatif yakıtlı araçlara bırakacak.

Büyük Yatırımlar, Büyük Sınamalar

Otomotiv üreticileri, dönüşüm için milyarlarca avroluk yatırım planları hazırlıyor. Ancak yüksek batarya maliyetleri ve şarj altyapısındaki eksiklikler süreci zorlu hale getiriyor. Bu dönüşüm, üreticilerden yan sanayiye, batarya tedarik zincirinden tüketici alışkanlıklarına kadar tüm ekosistemi etkiliyor.

İstihdam Üzerindeki Etkiler

Almanya ve İtalya gibi otomotiv devleri, elektrifikasyon sürecinin istihdam üzerindeki etkilerine dikkat çekiyor. Yalnızca Almanya’da, elektrikliye geçişin ilk yıllarında 50 binden fazla iş kaybı yaşanabileceği öngörülüyor. Bu nedenle bazı ülkeler, karbonsuz sentetik yakıtlarla çalışan motorların geçiş sürecinde rol almasını savunuyor.

Sağlık ve Çevre Boyutu

Çevre örgütleri ve sağlık uzmanları ise ertelemenin ciddi halk sağlığı riskleri doğuracağına dikkat çekiyor. Karayolu taşımacılığından kaynaklanan azot dioksit (NO₂) ve ince partikül maddeler (PM2.5), solunum yolu hastalıkları ve erken ölümlerle doğrudan ilişkilendiriliyor. Dolayısıyla bu hedef yalnızca iklim değişikliği için değil, temiz hava hakkı ve halk sağlığı için de kritik.

Sonuç: Kritik Bir Dönüm Noktası

2035’e giden süreç, Avrupa’nın hem iklim hedeflerini hem de sanayi politikasını yeniden şekillendiriyor. Önümüzdeki yıllarda, elektrikli araçlara geçiş hızının, altyapı yatırımlarının kapsamının ve küresel rekabet karşısında Avrupa’nın konumunun nasıl olacağı belirleyici olacak.

KAYNAKÇA

- * İKLİM KRİZİNİN SİMGESİ: DÜNYANIN EN BÜYÜK BUZ DAĞI KÜÇÜLDÜ
- * İNGİLTERE’DE “SAHTE SONBAHAR”: KURAKLIK DOĞAYI ALTÜST EDİYOR
- * ŞEHİRDE “MİNİ GODZİLLA” SÜRPRİZİ: BANGKOK’TA DEV KERTENKELE PATLAMASI
- * AFRIKA’DA KADINLAR ELEKTRİKLİ MOTOSİKLETLERLE YOLA ÇIKIYOR
- * TUZ VE TATLI SUYUN GÜCÜ: JAPONYA’DAN YENİLENEBİLİR ENERJİDE YENİ ADIM
- * AB MAHKEMESİNDEN ÖNEMLİ KARAR: NÜKLEER VE DOĞALGAZ “YEŞİL” YATIRIM SAYILACAK
- * GELECEĞİN YEŞİL ŞEHİRLERİ: SÜRDÜRÜLEBİLİRLİKTE ÖNCÜ 7 KENT
- * TEKNOSA, TSRS UYUMLU İLK İKLİM RAPORUNU YAYINLADI
- * GÖKÇEADA FOSİL YAKITA VEDA EDİYOR: İKLİMSA’DAN TAM DESTEK
- * TÜRKİYE YENİ SU YILINA ŞİDDETLİ KURAKLIKLA GİRİYOR
- * TÜRKİYE’DE YANGIN RİSKİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ETKİSİ
- * %30 DAHA FAZLA AĞAÇ=1,16 MİLYON DAHA AZ ÖLÜM
- * İKLİMFLASYON: İKLİM KRİZİ SOFRALARDAKİ FİYATLARI YÜKSELTİYOR
- * İKLİM DOSTU ADIMLARIN ETKİSİNİ YANLIŞ ANLIYORUZ
- * OTOMOTİV SEKTÖRÜ KARBON NÖTRLÜĞE NASIL UYUM SAĞLAYACAK?

YORUM VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN:
SURDURULEBİLİRLİK@TEKNOŞA.COM

